

Särskilt yttrande p. 17 Budget 2026

I kommunens förslag till Budget 2026 och flerårsplan 2027–2029 återfinns under avsnitt 3.2 Visionära mål ett antal långsiktiga målsättningar inom områdena klimat, folkhälsa, befolkning och näringslivsklimat. Målen sträcker sig i flera fall till åren 2030–2040 och har karaktären av visioner snarare än konkreta, uppföljningsbara mål inom planeringsperioden.

Kommunallagen (2017:725) 11 kap. 1 § anger att kommunens mål och riktlinjer ska bidra till god ekonomisk hushållning. För att uppnå detta behöver målen vara realistiska, mätbara och möjliga att följa upp inom ramen för kommunens resurser och mandat. De visionära målen i nuvarande dokument uppfyller inte dessa krav, då de är: - mycket långsiktiga och inte möjliga att följa upp inom planperioden, - inte kopplade till kommunens kärnuppdrag, - och kan riskera att försvaga styrningen mot lagstadgade verksamheter som skola, vård, omsorg, infrastruktur och ekonomi. För tydlighet, transparens och ansvarsfull styrning bör dessa visionära mål därför utgå ur budgetdokumentet och vid behov hanteras separat i en övergripande visionsplan eller utvecklingsstrategi.

Budgeten för 2026-2029 saknar dessutom den helhet, transparens och prioritering som krävs för att styra Överkalix kommun långsiktigt. Den döljer underskott bakom lån, lägger orimliga besparingar på välfärden och saknar konkreta verktyg för att nå de mål som utlovas.

-Investeringsnivån är exceptionellt hög i relation till kommunens storlek och skuldnivån ökar snabbt trots positiva resultat. Det strider mot god ekonomisk hushållning enligt kommunallagen om ingen skuldstrategi presenteras.

-Omsorgens sparkrav på 2 miljoner kronor är opreciserat. Budgeten är då inte genomförbar utan att bryta mot fullmäktiges balanskrav.

-Antalet äldre ökar men budgeten för äldreomsorgen minskar.

-Skola/Förskola neddragning på 4,8 miljoner kronor trots att många kostnader är fasta (lokaler, transporter, särskilda stöd). Risk för kvalitetsförsämring.

Vi hade velat se:

-En tydlig skuldstrategi och ränteanalys.

-Realistiska ramar för vård och skola.

-En prioriteringsordning för investeringar utifrån nytta, kostnad och hållbarhet.

-Färre ord och fler åtaganden.

Överkalix 2025-10-06

Marianne Sandström (SD) ledamot kommunstyrelsen